

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Професор, д-р Вяра Борисова Стоилова*
Университет за национално и световно стопанство
Научна специалност: Социология

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *социология* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Андрей Емилов Лалов*
Тема на дисертационния труд: *„Оценка на социалното въздействие на публичните индустриални политики за развитието на микро, малките и средни предприятия в България“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3906/12.12.2025 г. на Зам. Ректора на УНСС по НИД.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономическа социология“*, *Общикономически факултет* на УНСС по *научна специалност „Социология“* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №1456/28.05.2024г. Обучението е осъществено първоначално в задочна, а след това в самостоятелна форма на обучение през периода април 2015 – декември 2025г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд се състои от 211 страници. Основният текст е структуриран в увод, четири глави, заключение и препоръки. Дисертационният труд включва още списък на таблиците и фигурите, списък на съкращенията и 2 приложения. Използвани са 58 източника на информация, които в преобладаващата си част са регламенти, закони, програми, стратегии и постановления, което е напълно адекватно на изследваната проблематика. Темата на

дисертационния труд е актуална и научно обоснована, доколкото адресира съществен и дълго време недостатъчно изследван аспект на публичните индустриални политики в България – оценката на тяхното социално въздействие. Предложеният обект и предмет са ясно дефинирани и кореспондират с изследователския проблем. Формулираната цел и произтичащите от нея задачи са в логическо съзвучие с проблема, обекта и предмета на изследването и осигуряват последователна и аргументирана структура на дисертационния труд. Изведената теза е адекватна на предметното поле на изследването и позволява нейната емпирична и аналитична проверка.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационното изследване допринася за преодоляване на съществуващата липса от систематични и методологически издържани подходи за анализ на социалните ефекти в действащите оценъчни практики.

То е структурирано като последваща оценка (ex-post evaluation), с особен акцент върху преодоляването на ограниченията на класическите административни оценки. Този избор е предопределен от факта, че дейностите и плащанията по ОПИК приключиха през 2023г. За постигане на своята цел авторът използва аналитични инструменти, които надграждат стандартния мониторинг и дават възможност за измерване на дългосрочните социално-икономически въздействия, като движения на пазара на труда, промяна в жизнения стандарт и икономическата стабилност на местните общности. Емпиричната част от изследването се основава на комбинирането от количествени и качествени методи. Количествените методи включват работа с данни от Националния статистически институт (НСИ) и ЕВРОСТАТ, а качествените - интервюта с експерти - представители на бизнеса, на централната и местна власт, както и на неправителствени организации. Адекватно избраният от автора изследователски инструментариум му позволява както да постигне основната си цел, изразяваща се в оценка на социалното въздействие на публичните индустриални политики в България с фокус върху интервенциите към МСП в индустриалния сектор, така също и да потвърди тезата на дисертацията, че липсата на институционализирана система за оценка на социалното въздействие води до дефицити в устойчивостта и ефективността на индустриалната политика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам посочените от докторанта теоретико-методологични, емпирични и приложни приноси. Считаю, че особен акцент заслужава разработеният аналитичен инструментариум за емпирична оценка на социалното въздействие на интервенции, насочени към МСП. Предложената от докторанта методология включва индикатори, подходи за събиране на данни и анализ, които могат да бъдат надграждани и използвани в бъдещи изследвания и оценки, както на национално, така и на регионално ниво.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд докторантът е представил три самостоятелни публикации под формата на доклади, изнесени на научни форуми. Те отразяват основни положения от дисертационния труд. Публикациите свидетелстват за последователност в разработването на изследваната проблематика, както и за уменията на докторанта за ясно и аргументирано представяне на научни резултати пред академичната общност.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът в обем от 83 страници е представен на български и английски език. Той следва структурата на дисертационния труд и коректно представя съдържанието на всичките му раздели, като поставя акценти върху параметрите на изследването и основните резултати, обобщени в заключението и в посочените приноси.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Имам следните два въпроса към докторанта, които са свързани с формулираните от него стратегически, оперативни и методологически препоръки:

Кои са основните адресати на тези препоръки?

Докторантът има ли очаквания, че някои от тези препоръки ще бъдат реализирани?

8. Заключение

В обобщение на анализа на представения дисертационен труд моята оценка е, че той напълно отговаря на изискванията, поставени в ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за учебната дейност на УНСС, което ми дава основание да предложа на уважаемите членове на настоящото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Социология“, професионално

направление 3.1 „Социология, антропология и науки за културата“ на докторант Андрей Емилов Лалов.

20.01.2026 г.

Подпис:

OPINION

By: Professor Vyara Borisova Stoilova, PhD
University of National and World Economy
Scientific specialty: **Sociology**

Subject: Doctoral dissertation for the award of an educational and scientific degree
"Doctor" in Sociology at the University of National and World Economy.

Author of the dissertation: Andrey Emilov Lalov

Title of the dissertation: *“Assessment of the social impact of public industrial policies on the development of micro, small and medium-sized enterprises in Bulgaria”*

Rationale for submitting the opinion: Participation in the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No. **3906/12.12.2025** of the **Vice-Rector** for Research.

1. Information about the doctoral candidate

The doctoral student studied under the doctoral program at the "Economic Sociology" Department at the "General Economics" Faculty of the UNWE in the scientific specialty "Sociology" in accordance with the Order of the **Vice-Rector** for Research of the UNWE No. 1456/28.05.2024. The training was initially conducted in a part-time (extramural) form and subsequently in a free form of study during the period from April 2015 to December 2025.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The presented dissertation consists of 211 pages. The main text is structured into an introduction, four chapters, conclusions, and recommendations. The dissertation also includes a list of tables and figures, a list of abbreviations, and two appendices. A total of 58 information sources were used, predominantly consisting of regulations, laws, programmes, strategies, and decrees, which is fully appropriate to the subject matter under study. The dissertation title is scientifically grounded, as it addresses a significant and long-insufficiently researched aspect of public industrial policies in Bulgaria—namely, the assessment of their social impact. The proposed object and subject of the research are clearly defined and correspond to the research problem. The formulated research goal and the tasks deriving from it are logically consistent with the problem, object, and subject of the study, ensuring a coherent and well-argued structure of the dissertation. The research thesis

defended in the dissertation is appropriate to the subject field of the research and allows for its empirical and analytical verification.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

The dissertation research contributes to addressing the existing lack of systematic and methodologically sound approaches for analysing social effects within current evaluation practices.

It is structured as an *ex post* evaluation, with particular emphasis on overcoming the limitations of classical administrative evaluations. This choice is determined by the fact that the activities and payments under OPIC were completed in 2023. In order to achieve its objectives, the author employs analytical tools that go beyond standard monitoring and enable the measurement of long-term socio-economic impacts, such as labour market dynamics, changes in living standards, and the economic stability of local communities.

The empirical part of the study is based on a combination of quantitative and qualitative methods. The quantitative methods include the use of data from the National Statistical Institute and EUROSTAT, while the qualitative methods involve expert interviews with representatives of the business sector, central and local government, as well as non-governmental organisations. The research toolkit appropriately selected by the author allows not only for the achievement of the main objective—namely, the assessment of the social impact of public industrial policies in Bulgaria, with a focus on interventions targeting micro, small and medium-sized enterprises in the industrial sector—but also for the confirmation of the dissertation’s thesis that the absence of an institutionalised system for social impact assessment leads to deficits in the sustainability and effectiveness of industrial policy.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

I accept the theoretical-methodological, empirical, and applied contributions identified by the doctoral candidate. In my view, particular emphasis should be placed on the developed analytical toolkit for the empirical assessment of the social impact of interventions targeting SMEs. The methodology proposed by the doctoral candidate includes indicators, data collection approaches, and analytical methods that can be further developed and applied in future research and evaluations at both national and regional levels.

5. Evaluation of the publications related to the dissertation

On the topic of the dissertation, the doctoral candidate has presented three independent publications in scientific conference proceedings. These publications reflect key arguments and findings of the dissertation. They demonstrate consistency in the development of the research topic, as well as the doctoral candidate’s ability to present scientific results clearly and convincingly to the academic community.

6. Evaluation of the abstract

The abstract, within 83 pages, is presented in Bulgarian and English. It follows the structure of the dissertation and accurately reflects the content of all its sections, placing emphasis on the parameters of the study and the main results, as summarised in the conclusion and in the stated contributions.

7. Critical remarks, recommendations and questions

I have two questions, which are related to the strategic, operational, and methodological recommendations formulated in the dissertation:

- Who are the main addressees of these recommendations?
- Does the doctoral candidate expect that some of these recommendations will be implemented?

8. Conclusion

In summary of the analysis of the presented dissertation, my assessment is that it fully meets the requirements set out in the Law on the Development of the Academic Staff in The Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the Regulations for the Academic Activities of the University of National and World Economy, which gives me reason to propose to the esteemed members of this scientific jury to award the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty Sociology, professional field 3.1 Sociology, Anthropology and Humanities to the doctoral candidate **Andrey Emilov Lalov**.

20 January 2026

Signature: